

Карар

Решение

№ 6-30

от « 17 » декабря 201 8 г.

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы территориясендә күздә тотылган хужалык һәм башка төр эшчәнлекнең эйләнә- тирәлеккә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикир алышуларны оештыру һәм үткәру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау турында

“Экологик экспертиза турында” 1995 елның 23 ноябрәндәге 174-ФЗ санлы Федераль законга, “Эйләнә – тирә мохитне саклау турында” 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ Федераль законга, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында”гы 2003 ел, 06 октябрь, 131 -ФЗ санлы Федераль законга, Россия Дәүләт экология комитетының “Россия Федерациясендә эйләнә- тирә мохиткә йогынтыны бәяләү турындагы Нигезләмәне раслау турында” 2000 елның 16 маендагы боерыгына таянып, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы территориясендә күздә тотылган хужалык һәм башка эшчәнлекнең эйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикир алышуларны оештыру һәм үткәру турындагы Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Мамадыш муниципаль районы рәсми сайтында, “Интернет” мәгълүмати- коммуникацион челтәрәндәге Татарстан Республикасының муниципаль берәмлекләр Порталында <http://mamadysh.tatarstan.ru/> веб- адресы буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) игълан итәргә.

3. Әлеге карарның үтәләшен контрольгә алуны Мамадыш муниципаль районы Советының Жирле үзидарә, аграр сәясәт, жирдән файдалану һәм экология буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Район Башлыгы,
муниципаль район
Советы рәисе

А.П.Иванов

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Советының 2018 елның 17 декабрдәгә
6-30 нчы номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
территориясендә күздә тотылган хужалык һәм башка төр эшчәнлекнең
эйләнә-тирәлеккә йогынтысын бәяләү буенча ижтимагый фикер
алышуларны оештыру һәм үткәру турында
Нигезләмә

1.ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәру мәсьәләләрен, экологик экспертиза объекты булып торган ниятләнган хужалык эшчәнлегә һәм башка төр эшчәнлек, аның эйләнә-тирәлеккә йогынтысы ихтималында ижтимагый өстенлекләрен ачыклау һәм аларның йогынтысын бәяләү процессында исәпкә алу максатын регламентлый.

1.2. Бу Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:
ниятләнган хужалык һәм башка эшчәнлек - эйләнә-тирәлеккә йогынты ясыи торган һәм экологик экспертиза объекты булган эшчәнлек.

Эйләнә-тирәлеккә ниятләнган хужалык һәм башка эшчәнлекнең (алга таба - ОВОС - эйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү) йогынтысын бәяләү - мөмкин булмаган тискәре йогынтыларны билгеләү, экологик нәтижәләренә бәяләү, жәмәгәтчелек фикерен исәпкә алу, йогынтыларны киметү һәм булдырмау буенча чаралар эшләү юлы белән күздә тотылган хужалык һәм башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру турында экологик юнәлешле идарә карарын кабул итүгә ярдәм итүче процесс.

Ижтимагый фикер алышулар - әлеге Нигезләмә нигезендә йогынтыны бәяләү кысаларында үткәрелә торган һәм башка норматив документлар нигезендә жәмәгәтчелеккә ниятләнган хужалык һәм башка эшчәнлек һәм аның эйләнә-тирә мохиткә мөмкин йогынтысы турында жәмәгәт өстенлекләрен ачыклау һәм аларның йогынтысын бәяләү процессында жәмәгәт өстенлекләрен ачыклауны исәпкә алу максатында хәбәр итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексы.

Жәмәгәтчелек - хужалык һәм башка эшчәнлекнең экологик, социаль һәм икътисадый нәтижәләренә турыдан-туры яисә кыеклап кагылучы физик һәм юридик затлар.

Заказ бирүче - әлеге эшчәнлек төренә карата куела торган норматив таләпләр нигезендә күздә тотылган эшчәнлек буенча документлар әзерләү өчен жаваплы һәм экология экспертизасына күздә тотылган эшчәнлек буенча документация тәкъдим итүче юридик яки физик зат.

(ОВОС) Әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү буенча материаллар - әйләнә-тирәлеккә эшчәнлек йогынтысын бәяләүне уздырганда әзерләнгән һәм экологик экспертизага тапшырыла торган документларның бер өлеше булып тора.

1.3. ОВОС материаллары әзерләгәндә жәмәгатьчелекнең катнашуы гамәлгә түбәндәге этапларда ашырылырга мөмкин:

- беренче мәгълүмат тапшыру этабында;
- территорияль ижтимагый үзидарәләр үткәрү һәм нигезләү документларын әзерләү этабында.

1.4. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы территориясендә (ОВОС) әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү буенча ижтимагый фикер алышу предметы булып дәүләт экология экспертизасы объектының (алга таба - Документлар) чираттагы документлары тора):

- ниятләнгән эшчәнлекнең гомуми тасвирламасын үз эченә алган дәлилләүче документлар; аны гамәлгә ашыру максатлары; мөмкин альтернативалар; аны гамәлгә ашыру шартлары тасвирламасы; гамәлдәге норматив документларда каралган башка мәгълүмат;

- беренчел (ОВОС) әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү нәтижәләре;
- (ОВОС) әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләүне үткәрү өчен техник бирем;
- Дәүләти экологик экспертиза объектларына карата законнарда билгеләнгән таләпләргә туры килә торган әйләнә-тирә бәяләү буенча материалларның башлангыч варианты.

1.5. Ижтимагый фикер алышулар түбәндәге формада үткәрелә:

- жәмәгать тыңлаулары;
- сораштыру;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү буенча материалларны белән танышу, искәртмәләр һәм тәкъдимнәр күрсәтү.

Халык тарафыннан жирле эһәмияттәге мәсьәләләргә турыдан-туры хәл иткән очракта, "Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы" муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән тәртиптә жирле референдум үткәрелә.

1.6. Ижтимагый фикер алышулар аларны үткәрү кирәклегенә турында түбәндәге субъектларның берсе генә булса да белдерсә (алга таба-инициаторлар):

- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы башлыгы;
- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Советы;
- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты; (алга таба - Башкарма комитет);
- комитеты;
- заказчы;
- планлаштырылган хужалык яки башка төр эшчәнлеккә турыдан-туры яисә турыдан-туры кагылырлык юридик затлар һәм (яки) хосусый эшмәкәрләр;

- 18 яшькә житкән һәм муниципаль район территориясе чикләрендә яшәүче, 10 нан да ким булмаган гражданның инициативалы төркеме;
- Мамадыш муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы ижтимагый оешмалар һәм берләшмәләр.

2. ЖӘМӘГАТЬ ФИКЕР АЛЫШУЛАРЫН ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

- 2.1. Жәмәгать фикер алышуларын үткәрүне Башкарма комитет оештыра.
  - 2.2. Инициатор Башкарма комитетка гариза, шулай ук ижтимагый фикер алышуларны үткәрү буенча эшче төркемгә (алга таба - эшче төркем) кертү өчен инициатордан вәкилләр исемлеген тәкъдим итә.
  - 2.3. Әгәр инициатор булып заказ бирүче булса, гаризага әлеге Нигезләмәнең 1.4 пунктында бәян ителгән документлар теркәлә.
  - 2.4. Әгәр инициатор Башкарма комитет булса, гариза бирү таләп ителми.
  - 2.5. Оештыручы:
    - гаризаны карый һәм заказчы тәкъдим иткән документлар составының Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килүен тикшерүне Башкарма комитетта документ теркәлгәннән соң 5 эш көне эчендә гамәлгә ашыра;
    - ижтимагый фикер алышуларны оештыру очрагында, инициатор белән берлектә үткәрү датасын һәм вакытын билгели;бина бирүне оештыра һәм жәмәгать фикер алышулары барышында, материалларны язу һәм күрсәтү өчен аудио- һәм видеоаппаратура куллану, заказчы биргән кирәкле мәгълүмат материалларын күрсәтү мөмкинлеген тәмин итә;
  - әлеге Нигезләмәнең 2.7 пункты нигезендә Башкарма комитет карары проектын эзерли;
  - фикер алышу өчен чыгарыла торган мәсьәләләр буенча махсус белемнәре булган (алга таба - экспертлар) затлар исемлеген билгели; ижтимагый фикер алышуларга кадәр аларга чакыру һәм тәкъдимнәр бирү үтенече белән мөрәжәгать жибәрә;
  - жәмәгатьчелек вәкилләренән документларга үтүен тәмин итә;
  - хәбәрнамә басылып чыккан вакыттан алып 30 календарь көн эчендә жәмәгатьчелек вәкилләренән килгән искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне кабул итүне һәм документлауны, заказчыга искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне кертүне тәмин итә;
  - әлеге Нигезләмәнең 2.10 пункты нигезендә жәмәгать фикер алышуларын үткәрүне оештыра.
- 2.6. Заказчы:
    - муниципаль районның рәсми басма матбугатында һәм район сайтында (алга таба – публикацияләр) аларны үткәрүгә кадәр 30 календарь көннән дә ким

булмаган вакыт эчендә жәмәгать фикер алышуларын үткәру турында хәбәрнамә бастырып чыгаруны тәэмин итә.

Басмада түбәндәгеләр турында белешмәләр бирелә:

- ниятләнган эшчәнлек исеме, максатлары һәм урыны;
  - заказчы яки аның вәкиле исеме, адресы, телефоны;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү үткәрүнең якинча сроклары;
- заказчының исеме, адресы, телефоны;
  - жәмәгать тикшерүе формасы, шулай ук искәرمәләр һәм тәкъдимнәр тапшыру формасы;
  - документларның керү вакыты һәм урыны;
  - башка мәгълүмат;

2.6.2. оештыручының язмаларының күчермәләрен жиберә;

2.6.3. эшче төркем эшендә катнашуын тәэмин итә.

2.7. Жәмәгать фикер алышуларын үткәру турындагы карар Башкарма комитет карары рәвешендә кабул ителә, түбәндәгеләр белән билгеләнә:

- ижтимагый фикер алышуларны оештыру өчен нигез;
- эшче төркем составы;
- әлеге Нигезләмәнең 1.5 пункты нигезендә ижтимагый фикер алышу формасы;
- ижтимагый фикер алышулар уздырылган очракта - үткәру датасы, вакыты, урыны, тәртибе;
- тәкъдимнәр, рекомендацияләр һәм искәرمәләр тапшыру сроклары һәм урыны.

Башкарма комитет Карары кул куелган көннән соң 10 календарь көн эчендә районның рәсми сайтында басылып чыгарга тиеш.

2.8. Эшче төркем комиссия рәисеннән, сәркатибеннән, инициатордан, оештыручыдан, экспертлардан һәм башка әгъзалардан тора.

2.9. Эшче төркем:

- жәмәгать фикер алышуларының көн тәртибен әзерли;
- ижтимагый фикер алышу нәтижәләрен билгели;

2.10. Жәмәгать фикер алышуларын үткәру тәртибе:

2.10.1. Эшче төркем рәисе (яки әйдәп баручы):

- жәмәгать фикер алышуларын ача;
- эшче төркем әгъзаларын игълан итә;
- жәмәгать фикер алышуларын үткәру тәртибен һәм фикер алышуларда катнашучыларның чыгыш ясау вакыты турында игълан итә.

2.10.2. Заказ бирүче яки аның вәкиле дәүләт экологик экспертиза объекты турында кыскача доклад бирә.

2.10.3. Оештыручы кызыксынган жәмәгатьчелек вәкилләреннән кергән искәرمәләргә һәм тәкъдимнәргә укый.

2.10.4. Экспертлар, катнашучылар тема буенча искәرمәләр, тәкъдимнәр белән чыгыш ясыйлар, сораулар бирәләр, заказ бирүчеләрдән кергән сорауларга җаваплар алалар.

Чыгыш ясар алдыннан жәмәгать фикер алышуларында катнашучы үзөнөң фамилиясен, исемен, атасының исемен, эгәр чыгыш ясаучы нинди дә булса оешманың вәкиле булса, вазифасын хәбәр итәргә тиеш.

2.10.5. Алып баручы (яисә эшче төркем рәисе) ижтимагый фикер алышуларның төп нәтижәләрен ясый, жәмәгать фикер алышуларының беркетмәсен әзерләү тәртибен, аңа кул кую, искәرمәләр бирү тәртибен аңлата.

2.10.6. Жәмәгать фикер алышулары беркетмәсе эшче төркем сәркатибе тарафыннан алып барыла һәм фикер алышуларда катнашучыларның чыгышлары бәян ителә (Ф. И. А.и. күрсәтеп), сораулар һәм аларның жаваплары, карар тавыш бирүдә кабул ителгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр мәжбүри тәртиптә объект заказчысы, эшче төркем рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана. Беркетмә ижтимагый фикер алышулардан соң 5 эш көне эчендә төзелә һәм Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

2.11. Ниятләнгән хужалык һәм башка төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру турындагы Карар кабул ителгән вакытка кадәр гражданнардан һәм ижтимагый оешмалардан язма искәرمәләр һәм тәкъдимнәр кабул итү, әлеге тәкъдимнәрне (ОВОС) әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү материалларына кушымталарда документлаштыру жәмәгать тикшерүе үткәргүгә кадәр 5 календарь көн эчендә оештыручы тарафыннан тәэмин ителә.